

A kultivátoros alapművelés előnyei

Az alapművelés feladata a művelési rendszeren belül, hogy a természetű növény igényének megfelelően a talaj adott mélységig lazult állapotát biztosítsa. Tehát mélysége alapvetően függ a soron következő növény igényétől és a talaj állapotától. A legtöbb kultúra számára a 22-25 cm, míg a kapások és a repce számára a 30-35 cm mélységű lazultság kívánatos. Ebben a talajszelvényben a talaj nem tartalmazhat tömör talpat, mely akadályozza a víz le- és felfelé irányuló mozgását, a gyökerek fejlődését. A tárcsa és eke munkája nyomán keletkezett talajtömörödések legjobban a hántott tarlón történő egyszerű talajvizsgálatokkal tudjuk tetten érni. Az ásópróba valamint a pálcaszondázás során könnyedén megállapítható, hogy milyen mélységig szükséges a talajt átlazítani. Az ennél mélyebb talajmunka felesleges és energiapazarló, a sekélyebb (15 cm alatt tömörödés) viszont növeli az aszálykár kockázatát, valamint csapadékos évjáratban a felszíni pangóvizek kialakulásának veszélyét. Az alapművelés tehát nem lehet sablonos! Egyre gyakrabban találkozunk azzal, hogy gazdák minden évben lazítanak, mert az kis költséggel elvégezhető jobb szerkezetű

talajokon, és mert a talajállapot (nyirkos-száraz) lehetővé is teszi. Annak ellenére teszik ezt, hogy a talajszerkezet jó, tömörödésektől mentes, és közben figyelmen kívül hagyják, hogy ilyen mélységű drasztikus beavatkozás után különösen kiemelt fontosságú a megfelelő mértékű tömörítés, nehogy a talaj levegős maradjon. Ne feledjük a talajművelés során követendő legfőbb elvet, a lehetséges mértékben keveset, és csak a szükséges mértékben sokat!

Az alapművelés jobb minőségben és kisebb energiával hajtható végre, ha szakszerű tarlómunkák előzték azt meg. Az aratást követően 1-2 napon belül sekélyen meghántott, visszazárt és 30-35 % mértékben szármaradvánnyal takart felszín alatt elindul a talaj biológiai beérése.

A forgatás nélküli alapművelési változatok közül a kultivátoros eljárás – az eszköz építésétől függően – alkalmas lehet az eketalptömörödés átrepesztésére. Azonban a mélyebben, 38-40 cm alatt található tömör rétegek áttöréséhez már közép mély (40-60 cm) lazítást kell alkalmaznunk. A kultivátorok alkalmazhatóságának optimális nedvességintervalluma a szántóföldi vízkapacitás 42-55 %-a,

azaz amikor a talaj száraz-nyirkos. A kultivátorok kímélően művelik a talajt, nem képeznek talpat, mérsékelten rögzítenek, porosítanak. Csapadékos évjáratban az átázott talajok szintén kultivátorokkal művelhetők a legkisebb szerkezetkárosítás mellett. A modern kultivátorok sokoldalúan használhatók, több művelési elem kombinációjaként épülnek fel. Lehetővé teszik a széleskörű használhatóságot, azaz tarlómunkákra, alapművelésre, lazított és szántott talajok elmunkálására, magágykészítésre egyaránt alkalmasak. Aratáskor jó minőségben zúzott és terített szármaradvány nagyban segíti a kultivátorok munkáját a későbbiekben. Ezt tulajdonképpen feltételként is támaszthatjuk, hiszen a kultivátorok a rozs-szul aprított szármaradványt nem képesek jó minőségben bekeverni. A sekély tarlómunkákhoz előnyös a 20-30 cm-es kapaosztás, valamint szélesebb kések, szárnyas elemek alkalmazása. Ugyanakkor nem jó megoldás, ha a kultivátor eleve szárnyas késekkel szerelt, hiszen a nedves talajt elkeni, mélyebben való alkalmazhatósága pedig eleve kizárt emiatt.

Mélyebb talajmunkákhoz a keskenyebb kések kerülnek előtérbe, ugyan-

VÄDERSTAD
Kevesebb gonddal, több haszonnal
www.vaderstad.com

 e-mail: infohu@vaderstad.com
Väderstad Kft.

H-2475 Kápolnásnyék, Összekötő út 1.

Tel.: 22/709-000 • Fax: 22/709-023

akkor fontos a kellő mértékű kapanyomás, melyet rugók vagy munkahengerek biztosítanak.

A kultivátorok hatékonyan gyérítik a magról kelő gyomokat, a mélyebben dolgozó változatok pedig az évelőket is korlátozzák. Munkájuk nyomán kedvező feltételek alakulnak ki a gyomkeléshez, egyszerűen jobb a talajszerkezet. Hibás az a feltételezés, hogy a szántástól eltérően a kultivátor „gyomosít”. Pont fordítva, a szántás elfedi a gyomproblémákat azáltal, hogy leforgatja a gyommagvakat mélyebbre, ahonnan azok nem tudnak csírázni. Az intenzívebb gyomkelést lehetőségként kell értékelni. Lehetőség arra, hogy a talajok sajnos elég magas gyommagkészletét csökkentjük. A kultivátoros művelés energiaigénye azonos mélység, talajtípus, munkaszélesség esetén 25-35 %-kal kisebb, mint a szántásé, ugyanakkor nem szabad alábecsülni a szükséges vonóerőigényt, mely az alapművelésben használt szántóföldi kultivátorok esetében elérheti a 70-90 LE/m-t. Ha nem áll rendelkezésre a megfelelő erőgép, nincs meg a kellő munkasebesség (11-12 km/h), ami a hatékony szármaradvány bekeverés garanciája, valamint a kívánt munkamélység elérése is kérdéses. Van gyártó, aki ezt a problémát úgy küszöböli ki, hogy igen tág kapaosztást (>30 cm) és nagy átmérőjű tárcsákat használ annak érdekében, hogy az ala-

csony lóerő miatti gyenge bedolgozási képességet, valamint a látszólag megfelelő munkamélységet biztosítsa. Tág kapaosztás esetén az elvárt munkamélység csak a kapák nyomában mérhető, nincs meg a kapák közötti átrepesztés, a talajszelvény kellő mértékű átdolgozása. Ne kössünk kompromisszumokat az alapművelés mélységének kérdésében, használjunk megfelelő lóerő kategóriájú erőgépeket a kultivátoros művelés során!

Általában igaz, hogy a kultivátorok használatával csökkenthető a talaj-előkészítés menetszáma, hiszen nem szük-

séges külön menetben elmunkálni az alapművelést, sőt számos kultivátor nyomán vetésre azonnal alkalmas talajt kapunk. A talaj porhanyultsága, a szármaradványok szükséges mértékű bekevertsége, a felszín egyenletessége, tömörsége bármely vetőgép számára vethető magágyat jelent. Fontos hangsúlyozni, hogy a kultivátorok a klímakár-csökkentő, alkalmazkodó talajművelés nélkülözhetetlen eszközei. Amikor a klíma szélsőségesre fordul – ahogy erre oly sok példát hozhatunk az elmúlt évekből – a kultivátorok megfelelő alkalmazásával kisebb károkkal művelhetők a talajok. A talaj kellő mértékű takarása biztosított, hiszen a szármaradvány egy része – a vetésig fokozatosan csökkenő mértékben – a felszínen marad, mely védelmet jelent a vízvesztés és az esők talajromboló hatása ellen.

A Väderstad Cultus és TopDown szántóföldi kultivátorai kielégítik a fent megfogalmazott legfontosabb elvárásokat, mára a talajkímélő és energiatakarékos művelés – hazánkban is – igen népszerű eszközeivé váltak. Egyre több gazdaság ismeri fel, hogy a gazdasági, piaci és klímászélsőségek miatt szükség van egy biztonságos és költséghatékony talajművelési rendszerre, melyet kultivátorokra érdemes alapozni.

Kalmár Tibor

Garamvölgyi József 20/9654-742
Kovács Gábor 20/5233-242

Kalmár Tibor 20/3939-640
Máté Csaba 20/4554-296

Kuhinkó Gábor 20/9441-484
Hoffmann Attila 20/2420-215